

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS

9850

Resolució del conseller d'Educació i Universitats, a proposta de la directora general de Primera Infància i Atenció a la Diversitat, per la qual s'aproven les mesures per garantir els serveis mínims amb motiu de la vaga dels centres educatius inclosos dins l'àmbit funcional del Conveni col·lectiu de centres d'assistència i educació infantil, prevista per als dies 19 i 25 d'octubre i 8 i 15 de novembre de 2023 en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

En data 11 d'octubre de 2023, la directora general de Primera Infància i Atenció a la Diversitat ha formulat la proposta de resolució següent:

Antecedents

1. La Direcció General de Treball i Salut Laboral, a través del Ministeri de Treball i Economia Social, va comunicar a la Conselleria d'Educació i Universitats el preavis de convocatòria de vaga del sindicat CCOO per als dies 19 i 25 d'octubre i 8 i 15 de novembre de 2023, amb aturada de 4 dies de les 00.00 h a les 23.59 h amb motiu del bloqueig de la negociació del XIII Conveni col·lectiu de centres d'assistència i educació infantil, per arribar a acords que no representin pèrdues dels drets per a les treballadores del sector i que millorin la situació de precarietat salarial de les professionals de les escoles infantils, i per tant, desbloquejar la situació plantejada a l'empara de les previsions del Reial Decret Llei 17/1977, de 4 de març, a la totalitat dels centres educatius inclosos en l'àmbit funcional del Conveni col·lectiu de centres d'assistència i educació infantil (codi de conveni: 99005615011990).

2. Segons consta en el preavis de la convocatòria, dia 9 d'octubre, de forma prèvia a la convocatòria de vaga, les organitzacions sindicals han presentat múltiples propostes que no han suposat cap tipus d'acord parcial o total.

3. En la documentació tramesa no hi consta cap proposta de serveis mínims.

Consideracions jurídiques

1. D'acord amb l'article 2 del XII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal de centres d'assistència i educació infantil subscrit el 22 de maig de 2019 i publicat mitjançant Resolució de 12 de juliol de 2019, de la Direcció General de Treball, per la qual es registra i publica el XII Conveni col·lectiu de centres d'assistència i educació infantil (BOE núm. 178, de 26 de juliol), constitueix l'àmbit funcional d'aquest conveni:

«los centros privados no integrados de asistencia y educación Infantil, autorizados y registrados por la administración autonómica competente (con código de centro), independientemente de la denominación genérica que tengan en cada Comunidad autónoma, cualquiera que sea la nacionalidad de la entidad titular, así como aquellas empresas o entidades privadas que gestionen centros de titularidad pública.

Se entiende por centros no integrados los que imparten exclusivamente educación infantil.»

2. L'article 28.2 de la Constitució espanyola reconeix el dret a la vaga dels treballadors per a la defensa dels seus interessos, com un dels drets fonamentals sobre els quals es constitueix l'actual estat social i democràtic de dret, si bé no és absolut i il·limitat, sinó que s'ha de compatibilitzar amb les garanties necessàries per assegurar el manteniment dels serveis essencials de la comunitat, sense que això suposi deixar sense contingut l'exercici del dret.

Per tant, atès que l'exercici del dret a la vaga pot col·lidir amb la resta de drets de caràcter fonamental de la ciutadania, i de conformitat amb el que estableixen els articles 28 i 37, resulta imprescindible dictar mesures oportunes encaminades a assegurar el manteniment dels serveis essencials de la comunitat, de manera que no quedin buits de contingut cap dels drets fonamentals en conflicte.

3. D'altra banda, l'article 10 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, sobre relacions de treball, disposa el següent:

El Govern, a proposta del Ministeri de Treball, tenint en compte la durada o les conseqüències de la vaga, les posicions de les parts i el perjudici greu de l'economia nacional, podrà acordar la represa de l'activitat laboral en el termini que estableixi, per un termini màxim de dos mesos o, de forma definitiva, mitjançant l'establiment d'un arbitratge obligatori. L'incompliment d'aquest acord podrà donar lloc a l'aplicació d'allò que es disposa en els articles 15 i 16.

Quan la vaga es declari a empreses encarregades de la prestació de qualsevol gènere de serveis públics o de reconeguda i inajornable necessitat i concorrin circumstàncies d'especial gravetat, l'Autoritat governativa podrà acordar les mesures necessàries per assegurar el funcionament dels serveis. El Govern, així mateix, podrà prendre, amb aquesta finalitat, les mesures d'intervenció adients.

4. Atès el que s'exposa, quan la vaga es declari en empreses encarregades de la prestació de serveis públics de qualsevol naturalesa o de necessitat reconeguda i inajornable, l'autoritat governativa pot acordar les mesures necessàries per assegurar el funcionament dels serveis.

A aquest efecte, és indiferent que el servei es presti per mitjà d'una relació funcional o simplement mitjançant empleats vinculats per una relació laboral, atès que el que és determinant és el caràcter i la finalitat de les funcions exercides.

5. La jurisprudència constitucional ha matisat i cohonestat l'exercici del dret de vaga i la fixació dels serveis mínims quan aquest exercici afecta els serveis essencials per a la comunitat, la prestació dels quals s'ha d'assegurar i és imprescindible establir una ponderació entre els interessos en joc (sentència del Tribunal Constitucional 11/1981, 122/1990, 123/1990, 8/1992 i 126/2003, entre d'altres).

A aquest efecte, es consideren serveis essencials els destinats a garantir el contingut essencial dels drets constitucionals, és a dir, el dret a la vida, a la salut, a la llibertat personal, a la lliure circulació, a la comunicació, a la informació, a la tutela judicial efectiva i a l'educació.

6. En l'àmbit educatiu, s'ha de partir de la premissa que el dret a l'educació és un dret fonamental reconegut en l'article 27 de la Constitució, l'exercici del qual implica que l'acció educativa s'ha d'entendre com a servei públic que s'exerceix per mitjà d'una xarxa de centres, públics i privats. Un dret, entès en sentit ampli, que s'estén al llarg de la vida de les persones i que, en els primers anys de vida, l'educació resulta fonamental per a la construcció de la personalitat i els desenvolupament de totes les capacitats individuals.

7. Pel que fa a la fixació dels serveis mínims que garanteixin els drets en joc, s'han de tenir en compte les característiques concretes del seu desenvolupament, que són l'àmbit temporal (de 00.00 h a 23.59 h els dies 19 i 25 d'octubre i 8 i 15 de novembre de 2023) i l'àmbit d'activitat, àmbit educatiu coincident amb l'àmbit funcional del XII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal de centres d'assistència i educació infantil. Ha de quedar garantida l'obertura dels centres que permeti l'accés de l'alumnat i dels treballadors que no exerceixin el dret de vaga, així com la seguretat dels nins que els permeti el dret fonamental a l'educació.

8. Per al cas que ens ocupa, per a la fixació dels serveis mínims, s'han tingut en compte que han de romandre un mínim de dues professionals al centre simultàniament durant el temps de la vaga per si hi ha alguna urgència a atendre, per poder garantir la seguretat i protecció dels infants, tenint en compte l'edat cronològica dels alumnes (de 0 a 3 anys) i el seu grau d'autonomia i desenvolupament.

Per tant, el personal mínim és el següent:

- a. El director o directora, o la persona que el substitueixi, en l'exercici de les seves funcions, que ha de garantir l'obertura del centre durant la jornada escolar i ha de romandre en el centre durant la situació de vaga.
- b. Un educador o educadora infantil per a cada tres unitats o fraccions.

9. D'acord amb la sentència del Tribunal Constitucional 33/1981, l'al·lusió a l'autoritat governativa que conté l'article 10.2 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, fa referència, respectivament, a l'Estat o a la comunitat autònoma amb competències en els serveis afectats. Així, aquesta sentència reconeix a les comunitats autònomes competències dins el seu àmbit per establir les mesures de garantia dels serveis essencials.

El Tribunal Constitucional reconeix el següent: "Quan es tracta de serveis que, considerats conjuntament, estan compresos en l'àrea de les competències autonòmiques [...], vetllar pel seu funcionament regular correspon a la titularitat i a la responsabilitat de les autoritats autonòmiques."

10. L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix en l'article 36.2 que correspon a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

11. La Conselleria d'Educació i Universitats és l'òrgan competent per a l'exercici de les competències en matèria d'educació no universitària, assumides mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari.

Proposta de resolució

Propòs al conseller d'Educació i Universitats que dicti una resolució en els termes següents:

1. Fixar els serveis mínims per garantir els serveis essencials en l'exercici del dret de vaga que ha convocat el personal docent i no docent dels centres d'assistència i educació infantil (etapa educativa 0-3 anys) inclosos en l'àmbit funcional del XII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal de centres d'assistència i educació infantil, per als propers dies 19 i 25 d'octubre i 8 i 15 de novembre de 2023, de 00.00 a 23.59 hores, a la

Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en els termes següents:

- a. El director o directora, o la persona que el substitueixi, en l'exercici de les seves funcions, que ha de garantir l'obertura del centre durant la jornada escolar i ha de romandre en el centre durant la situació de vaga.
 - b. Un educador o educadora infantil per a cada tres unitats o fraccions.
2. Establir que la vigilància i la designació del personal que ha d'atendre els serveis mínims esmentat correspon al titular de cada centre. Els serveis mínims han de ser coberts, prioritàriament, pel personal que no secundi la vaga. En el cas que sigui insuficient, les vacants s'han de cobrir obligatòriament. Les empreses que gestionin el servei han d'adoptar les mesures necessàries per dur a efecte els serveis mínims d'acord amb la legalitat vigent.
3. Establir que l'incompliment de l'obligació d'atendre els serveis mínims implica les responsabilitats i, si n'és el cas, ha de ser sancionat de conformitat amb el que preveu la normativa aplicable.
4. Disposar que el que estableix aquesta proposta no suposa cap limitació dels drets que la normativa reguladora de la vaga reconeix al personal en la situació esmentada.
5. Notificar la resolució de serveis mínims a les centrals sindicals convocants de la vaga.
6. Publicar la resolució per la qual s'estableixen els serveis mínims en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Per tot això, dict la següent

Resolució

Manifestar la conformitat amb la proposta de resolució i dictar-ne resolució en els mateixos termes.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició, davant el conseller d'Educació i Universitats, d'acord amb el que disposen els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la notificació o publicació.

També s'hi pot interposar, directament, un recurs contenciós administratiu, d'acord amb el que estableixen l'article 45 i els següents de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la notificació o publicació, sens perjudici que s'hi pugui interposar qualsevol altre recurs que es consideri oportú.

Palma, en data de signatura electrònica (18 d'octubre de 2023)

El conseller d'Educació i Universitats

Antoni Vera Alemany

